

Инв.№ _____
күні _____

БАСҚАРУШЫ ҚҰЖАТ

«Үлбі металлургиялық зауыты» акционерлік қоғамы

Бекітемін
Басқарма Төрағасы
_____ С.В. Бежецкий
«____» _____ 2025

НҰСҚАУЛЫҚ

«ҮМЗ» АҚ бөлімшелерінде қауіпті әрекеттерді, қауіпті жағдайларды,
салдарсыз оқиғаларды анықтау және қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудитін
жүргізу тәртібі
ӨҚжЕҚБ БҚ №14.031-25
(ӨҚжЕҚБ БҚ №14.031-24 орнына)

Қолдану мерзімі 20__ «__» _____ дейін
20__ «__» _____ №__ бұйрық

Өзірлеген
БӨ директоры
_____ Е.А. Чумин
«__» _____ 2025

Өскемен

1 Қолданылу саласы

Осы нұсқаулық «ҮМЗ» АҚ бөлімшелерінде және «ҮМЗ» АҚ аумағында құрылыс-монтаждау жұмыстарын жүзеге асыратын мердігерлік ұйымдарда қауіпті жағдайларды, қауіпті әрекеттерді, салдарсыз оқиғаларды анықтау және қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудит жүргізу тәртібін белгілейді:

- жұмыскерлердің қауіпсіздік мәдениеті дағдыларын дамыту және бекіту;
- жұмыскерлерді қауіпті жағдайларды, қауіпті әрекеттерді, салдарсыз оқиғаларды уақтылы анықтау және жою процесіне тарту;
- апаттардың, оқыс оқиғалар мен жазатайым оқиғалардың алдын алу және азайту;
- өндірістік процестерді жүргізу кезінде қауіпсіздікті қамтамасыз ету;
- еңбек жағдайларын жақсарту.

Осы нұсқаулықтың талаптары «ҮМЗ» АҚ персоналының қолдануына жатады.

2 Нормативтік сілтемелер

Осы нұсқаулықты қолдану үшін келесі сілтемелік құжаттар қажет. Күні көрсетілген сілтемелер үшін сілтемелік нормативтік құжаттың көрсетілген басылымы ғана қолданылады, күні көрсетілмеген сілтемелер үшін сілтемелік құжаттың соңғы басылымы (оның барлық өзгерістерін қоса алғанда) қолданылады.

- СТ НАК 5.0.4-2017 Өндірістік қауіпсіздік стандарттар жүйесі. Өндірістік қауіпсіздікке мониторинг пен бақылауды ұйымдастыру тәртібі. Әдістемелік нұсқаулар;
- СТ НАК 12.7-19 «Қазатомөнеркәсіп» ҰАК» АҚ кәсіпорындарында «Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудитін» (ҚМҚА) жүргізу тәртібі. Әдістемелік нұсқаулар;
- СТ 14.0018 Қауіпсіздікті және еңбекті қорғауды бақылау;
- СТ 20.0007 Терминдер мен белгілер;
- СТ 28.0021 «ҮМЗ» АҚ-ның мердігерлік ұйымдармен өзара қарым-қатынасын жүзеге асыру тәртібі;
- ИП 14.0019 Басқарушы құжаттар. Басып шығару және басқару тәртібі

3 Терминдер, анықтамалар, белгілер және қысқартулар

Осы нұсқаулықта СТ 20.0007 бойынша терминдер, белгілер және «ҮМЗ» АҚ басқару құрылымына сәйкес қысқартулар қолданылады:

3.1 Аудитор: Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудитін жүзеге асыратын тұлға (жұмыстар мен технологиялық процестерге басшылықты жүзеге асыратын құрылымдық бөлімшелердің басшылары, сондай-ақ өндірістік бақылау мен техникалық қадағалауды жүзеге асыратын лауазымды тұлғалар).

3.2 Қауіпті әрекет/оқиға; КӨ: Нәтижесінде жұмыскердің өзі не айналасындағылардың жарақат алу, сондай-ақ қоршаған ортаға немесе кәсіпорын мүлкіне зиян келтіру қаупі бар жұмыскердің мінез-құлқы және белгіленген ережелер мен нормаларды бұзу болып табылады. Персоналдың әрекетсіздігі де қауіпті әрекет болып табылады, егер ол уақытында түзетілмесе, оқиғаға немесе жарақатқа әкеп соғуы мүмкін.

3.3 Қауіпті жағдай/оқиға; ҚЖ: Бір немесе бірнеше жұмысшының әрекетіне немесе әрекетсіздігіне тікелей қатысы жоқ, оқиғаға немесе жарақатқа алып келетін, сондай-ақ егер ол түзетілмесе, кәсіпорынның қоршаған ортасына немесе мүлкіне зиян келтіруі мүмкін жағдай/оқиға. Қауіпті жағдай жобадағы, өндірістегі немесе дайындаудағы қателіктерден, сапасыз қызмет көрсетуден немесе қасиеттерінің нашарлауынан туындауы мүмкін. Қауіпті жағдайдың қауіпті әрекеттен негізгі айырмашылығы қауіпті жағдай, , әдетте, жұмыскердің осы жағдайға тікелей әсер ету шегінен шығуынан тұрады.

3.4 Салдарсыз оқиға (Near Miss/NM); СО: Жарақатқа, ауруға немесе зақымдануға әкелмеген, бірақ ауыр зардаптарға ықтимал қауіпін төндіретін әдейі істелмеген,

жоспарланбаған және күтпеген оқиға. Сондай-ақ, жойылмай қалып қалған іс-әрекет немесе жағдай жарақатқа, қоршаған ортаға немесе кәсіпорынның мүлкіне зиян келтіруі мүмкін.

3.5 Қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиті; ҚМҚА: Барлық дәрежелі басшылардың тексеруші мен тексерілушінің өзара іс-қимылына негізделген персоналдың жұмыс жүргізуін жүйелі түрде тексеруді көздейтін интерактивті, құжатталған процесс. Процесс өндірістік тапсырмаларды орындау кезінде жұмыскердің мінез-құлқын бақылаудан, тексерушінің жұмыскермен кері байланыс ала отырып, ынталандыратын, оқытатын әңгімесінен тұрады.

3.6 «Өндірістік қауіпсіздікті басқару» бағдарламалық кешені: «ӨҚБ» БК: қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік және өрт қауіпсіздігі, радиациялық және ядролық қауіпсіздік, қоршаған ортаны қорғау бойынша аралап шығу нәтижесінде анықталған қауіпсіздіктің мінез-құлықтық аудиттерін (ҚМҚА), қауіпті әрекеттерді (ҚӘ), қауіпті жағдайларды (ҚЖ), салдарсыз оқиғаларды (СО) тіркеу, жіктеу, өңдеу және талдау үшін пайдаланылатын «ҮМЗ» АҚ желілік бағдарламасы.

3.7 Өндірістік қауіпсіздік: қауіпсіздік және еңбекті қорғау, өнеркәсіптік қауіпсіздік, қоршаған ортаны қорғау, өрт қауіпсіздігі, радиациялық және ядролық қауіпсіздік саласындағы процестерді қамтитын басқару жүйесі.

3.8 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ инженері: УӨ ЕҚ және ҚОҚ, ЯҚ, РҚ жөніндегі бас техникалық басшысы қызметінің инженері/ БӨ мен ТӨ ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі бас техникалық басшысы, қосалқы өндірістер үшін - бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ инженері, оның ішінде ДӨҚ еңбекті қорғау және қоршаған ортаны қорғау, ЯҚ пен РҚ жөніндегі инженер.

3.9 ӨҚБ БК-дегі инспектор: ӨҚБ ӨК-дегі «Инспектор» рөлі тағайындалған «ҮМЗ» АҚ жұмыскері.

4 ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау тәртібі

4.1 ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау процедурасы

4.1.1 «ҮМЗ» АҚ кез келген жұмыскерлерінің жағымсыз оқиғалардың, штаттан тыс/апаттық жағдайлардың туындауын (дамуын) анықтау және болдырмау мақсатында жұмыс орындарының, жабдықтардың, жұмыс жүргізу тәсілдерінің жай-күйіне жүйелі бақылау жүргізуді көздейтін құжатталған процесс.

4.1.2 «ҮМЗ» АҚ-ның барлық жұмыскерлерінің «ҮМЗ» АҚ-ның барлық бөлімшелері үшін ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау процесіне тұрақты және белсенді қатысуы үшін ағымдағы жылдың 15 желтоқсанына дейінгі мерзімде бөлімшелер үшін ҚӘ, ҚЖ, СО бойынша норманы әзірлейді және белгілейді.

4.2 ҚӘ, ҚЖ, СО анықтау

4.2.1 ҚӘ: жұмыс орындарын немесе жұмыстардың орындалу орындарын аралаған кезде немесе жанынан өткенде және сіздің көзқарасыңызбен ҚӘ байқағанда, (қорғаныс көзілдірігі киілмеген, ақаулы құралды пайдалану және т.б.) жұмыскерге/жұмыскерлерге жақындап, жұмысты тоқтата тұрыңыз. Осыдан кейін қауіпті әрекеттер, мүмкін болатын салдарлар және т.б. көрсете отырып әңгімелесу жүргізу керек. Әңгіме аяқталғаннан кейін сізбен анықталған ҚӘ туралы ӨТК басшысына немесе өндірістің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженеріне) хабарлау қажет.

4.2.2 ҚЖ: аралап шығу кезінде, сіздің көзқарасыңызбен ҚЖ байқағанда (ақаулы жабдық, өткелдердің қоқыстануы, сұйықтықтардың төгілуі, жарықтың жеткіліксіздігі және т. б.) орынды белгілеңіз немесе қоршаңыз, ӨТК басшысына, осы аумаққа жауапты тікелей басшыға немесе өндірістің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженеріне) анықталған ҚЖ жою шараларын қабылдау үшін хабарлаңыз.

4.2.3 СО: егер сіз ешкім зардап шекпеген және материалдық шығын келтірмеген (құрал-сайман сынған, қоршау зақымдалған және т.б.) оқиғаға/оқиғаға қатысушы немесе куәгер болсаңыз, ӨТК басшысына немесе өндірістің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженеріне) хабарлаңыз.

4.3 ҚӘ, ҚЖ, СО куәгерлері болған жұмыскерлердің әрекеттері

4.3.1 Лауазымы мен жауапкершілігіне байланысты ҚӘ, ҚЖ, СО қатысушылары немесе куәгерлері болған жұмыскерлердің іс-қимыл алгоритмі А қосымшасында көрсетілген.

4.4 ҚӘ, ҚЖ, СО тіркеу

4.4.1 «ҮМЗ» АҚ және мердігерлік ұйымдар жұмыскерлерінің барлық анықталған ҚӘ, ҚЖ және СО «ӨКБ» БК-де тіркеледі. Барлық тіркелген ҚӘ, ҚЖ, СО (бұдан әрі - ескертпелер) одан әрі талдау және оларды жою шараларын қабылдау үшін қауіп-қатер деңгейі, санаттары мен салалары бойынша «ӨКБ» БК-де бөлінеді.

4.4.2 «ӨКБ» БК-ға рұқсаты бар бөлімше персоналы «ӨКБ» БК-ға ескертулер береді. Инспектор рөліне ие бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженері олардың пайда болу себептерін, санаттары мен салаларын айқындау үшін «ӨКБ» БК-ға берілген ескертулерді талдайды және орындау мерзімімен және анықталған ескертулерді жоюға жауапты тұлғаларды айқындай отырып, «ӨКБ» БК-ға ескертулерді тіркейді.

4.4.3 «ӨКБ» БК-ға рұқсаты жоқ бөлімше персоналы анықталған ескертулер бойынша ақпаратты ӨТК басшысына/бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметіне (кез келген тәсілмен-ауызша, телефонмен, жазбаша және т.б.) одан әрі «ӨКБ» БК-ға тіркеу үшін ұсынады.

5. ҚМҚА жүргізу тәртібі

5.1 Жалпы ережелер

5.1.1 Осы нұсқаулық «ҮМЗ» АҚ және мердігер ұйымдар жұмыскерлерінің еңбек жағдайларын жақсартуға, жұмыс орындарында жарақаттанудың алдын алуға және болдырмауға бағытталған ҚМҚА ұйымдастыру мен өткізуге қойылатын негізгі талаптарды белгілейді.

5.1.2 ҚМҚА өндірістік қауіпсіздік деңгейін арттырудың элементі болып табылады және «ҮМЗ» АҚ жұмыскерлерінде де, мердігер ұйымдардың жұмыскерлерінде де олар жұмысты орындау кезінде ҚЖ, ҚӘ және СО-ны анықтауға, алдын алуға және болдырмауға бағытталады.

5.1.3 ҚМҚА өткізу процесіне барлық деңгейдегі басшылар қатысады. ҚМҚА-ға қатысу қауіпсіз еңбек жағдайлары мәселелерінің басымдылығының көрсеткіші, сондай-ақ қауіпсіздікті басқару процесіне жоғарыда аталған жұмыскерлердің рөлін, жауапкершілігін арттыру және тарту болуы тиіс.

5.1.4 ҚМҚА-ны топпен, кемінде екі аудитор өткізу ұсынылады, бұл объективтілікті, екі көзқарас алу мүмкіндігін, талқылау, қорытындылау үшін ең жақсы тақырыпты таңдауды және бір аудитор екінші аудитордың жұмысын бақылаған кезде пікір алмасуды қамтамасыз етеді.

5.1.5 ҚМҚА-ны жүргізудің тұрақты процесі, ҚМҚА нәтижелерін жүйелі талдау және әзірленген іс-шаралардың орындалуын мониторингілеу ӨҚ саласындағы жұмысты тиімді ұйымдастыруға елеулі үлес болып табылады.

5.2 ҚМҚА өткізу мақсаттары

5.2.1 ҚМҚА жүргізудің негізгі мақсаты еңбек жағдайларын жүйелі бақылау, ҚЖ, ҚӘ және СО анықтау және жою жөніндегі бөлімше жұмыскерлерімен өзара іс-қимыл жасау болып табылады.

5.2.2 ҚМҚА жүргізу процесінде бөлімшенің немесе мердігер ұйымның жұмыскерлерімен өзара іс-қимыл (әңгіме) жүреді, жұмысты қалай қауіпсіз жүргізу керектігі немесе қандай әдістер мен мінез-құлық үлгілері қауіпсіз емес екендігі туралы талқыланады, аудиторлар жұмыскерлермен кері байланысты және олардың жақсарту жөніндегі ұсыныстарын естуі тиіс.

5.2.3. ҚМҚА жүргізу мақсаттары:

- ҚЖ және ҚӘ жұмыстарды тоқтатуға дейін дереу анықтау және түзету;

- жұмыскердің жұмыс орындарында қауіпсіз еңбек жағдайларын жасауға / қолдауға бағытталған қауіпсіз іс-қимылдары мен күш-жігерін ынталандыру;
- жұмыскердің назарын қауіпсіздік мәселелерінің маңыздылығына аудару, жұмыскерлердің ӨҚ мәселелеріне саналы көзқарасын арттыру, өндірістік міндеттерді орындау кезінде қауіпсіз мінез-құлық пен еңбек жағдайларын ынталандыру;
- өндірістік қауіпсіздік талаптарын бұза отырып жұмысты орындау себептерін анықтау (оқытудың жеткіліксіздігі, түсінушілік, зейінсіздік, бұзушылықтармен өндірістік тапсырма беру, қажетті мөлшерде ресурстардың болмауы және т. б.);
- өндірістік қауіпсіздік саласында оқыту тиімділігін арттыру;
- өндірістік қауіпсіздікті басқару жүйесінің әлсіз жақтарын анықтау және жұмыскердің өндірістік тапсырманы орындау кезінде оның қауіпті мінез-құлқын анықтау, нәтижесінде жұмыскердің өзі жарақат алу немесе айналасындағыларға зиян келтіру қаупі бар;
- жаза емес, еңбек жағдайларын жақсарту және өндірістегі қауіпсіздікті арттыру.

5.3 ҚМҚА-ны жоспарлау тәртібі

5.3.1 ҚМҚА ӨҚ саласындағы заңнаманың және ішкі нормативтік құжаттардың талаптарын орындауға бағытталған бақылаудың қолданыстағы түрлеріне міндетті қосымша болып табылады.

5.3.2 «ҮМЗ» АҚ-ның барлық жұмыскерлерінің ҚМҚА процесіне тұрақты және белсенді қатысуы және «ҮМЗ» АҚ-ның барлық бөлімшелерін аудитпен барынша қамту үшін ӨҚДҚ ағымдағы жылдың 15 желтоқсанына дейінгі мерзімде бөлімшелер үшін ҚМҚА жүргізу бойынша келесі жылға арналған норманы әзірлейді және белгілейді.

5.3.3 ҚМҚА жүргізу бойынша белгіленген нормалар «ҮМЗ» АҚ бойынша бұйрықпен бекітіледі.

5.3.5 Аралап шығуды жүргізу нормалары мынадай шарттарға сай болуы тиіс:

- әрбір бөлімше (цех, бөлімше, учаске, қызмет, бөлім және т. б.) аудиторлық тексерулермен қамтылуға тиіс;
- ҚМҚА әдеттегі жұмыс уақытында өткізілуі керек және барлық жұмыс ауысымдарын қамтуы керек;

5.3.6 ҚМҚА жүргізу жөніндегі нормалардың орындалуын бақылауды бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметі жүзеге асырады.

5.3.7 ҚМҚА жүргізу уақыты өндірістің ерекшелігіне, орындалатын жұмыстардың сипатына, жұмыс орнындағы жұмыскерлер санына байланысты әр түрлі болуы мүмкін. ҚМҚА-ның ұсынылатын ұзақтығы 10-нан 20 минут аралығында.

5.4 ҚМҚА ұйымдастыру тәртібі

5.4.1 ҚМҚА бөлімшенің (бөлімшенің, учаскенің) өкілімен, мердігерлік ұйымдардың өкілімен бірлесіп мүмкін болатын ҚЖ, ҚӘ жедел жою үшін, сондай-ақ қауіпсіз іс-әрекеттері үшін көтермелеу процесінің тиімділігін арттыру және ӨТК басшысының қатысуымен жұмыскерлердің оң мінез-құлқын бекіту үшін өткізілуі мүмкін.

5.4.2 Мердігерлік ұйымдардың жұмыскерлері үшін ҚМҚА СТ 28.0021 талаптарына сәйкес мердігерлік ұйымдарды тексеру кезінде жүргізілуі мүмкін.

5.4.3 Аудиторлар аудит жүргізілетін объектінің/учаскенің талаптарына сәйкес барлық қажетті ЖҚҚ пайдалануы тиіс. Осы талапты орындамай аудитке қатысуға тыйым салынады.

5.4.4 Жоспардың орындалуына және басқа да өндірістік мәселелерге алаңдамай, өндірістік қауіпсіздіктің барлық салаларындағы бейілділігін жеке мысалмен көрсете отырып, өндірістік қауіпсіздік мәселелеріне шоғырландыру қажет.

5.5 ҚМҚА жүргізу тәртібі, әдістемесі және бақылау санаттары

5.5.1 ҚМҚА жүргізу процесі алты негізгі кезеңді көздейді:

- **бақылау:** аудитор жұмыскерді бақылай отырып, олардың белгілі бір немесе басқа әрекеттерді орындау кезінде потенциалды жарақат алу мүмкіндігін талдайды;

- **жұмысты қауіпсіз тоқтату:** осы кезеңде аудитор жұмыскердің назарын аударып, онымен сөйлесу үшін жұмысты тоқтатуды сұрауы керек;

- **әңгіме/диалогтың басталуы:** монологтардан, ілімдерден және ескертулерден аулақ бола отырып, жұмыскерді әңгімеге тарту керек. Жұмыскердің жағымды жақтары бағалануы керек, содан кейін ғана оның іс-әрекетіндегі кемшіліктерге және мүмкін болатын тәуекелдерге назар аудару керек;

- **потенциалды салдарларды анықтау:** осы кезеңде жұмыскерді жұмыскердің және айналасындағылардың өмірі, қауіпсіздігі және денсаулығы үшін ықтимал қауіптердің салдарын талқылауға тарту керек. Жұмыскерден жауап алу маңызды;

- **жұмыстың қауіпсіз әдістері мен тәсілдерін талқылау:** салдары туралы сұраққа жауап алғаннан кейін, жарақат алмау үшін жұмыскерге не істеу керек деген сұрақ қойылады. Жұмыскердің өзінің мінез-құлқы, қауіпсіздігі және айналасындағылардың қауіпсіздігі үшін жауапкершілігі туралы айту, сондай-ақ болашақта қауіпсіз әрекеттер туралы келіссөздер жүргізу ұсынылады. Талқылаудан кейін қауіпті фактордың жойылғанына жеке көз жеткізу керек;

- **аудитті аяқтау:** өндірістік қауіпсіздік жүйесін жақсарту бойынша қосымша сұрақтар мен ұсыныстарды талқылап, жұмыскерге алғыс айту ұсынылады.

5.5.2 Жұмыскердің қауіпсіз және қауіпті іс-әрекеттері мәселесі бойынша әңгімелесуді келесі әдістеме бойынша жүргізу ұсынылады:

5.5.2.1 Егер жұмыскер ҚӘ жасаса:

- сізге ештеңе қауіп төндірмейтініне және жұмысты тоқтата тұру одан да ауыр зардаптарға әкелмейтініне көз жеткізіңіз, жұмысты қауіпсіз тоқтатып, әңгімені бастаңыз;

- егер ҚӘ адамның денсаулығы мен өміріне тікелей қауіп төндірсе, жұмысты дереу тоқтатыңыз;

- адамды өзіңізге тартуды оңтайлы сәттен бастаңыз;

- қауіпсіз мінез-құлық туралы түсініктеме беріңіз. Жұмыскердің қауіпсіздік талаптарына сәйкес жасаған күш-жігерін атап өтіңіз. Аудит туралы хабарлаңыз. ҚМҚА мақсаты-жаза емес, ол еңбек жағдайларын жақсарту және ӨҚ деңгейін көтеру екенін атап өтіңіз;

- жұмыскердің ҚӘ талқылаңыз, тек ашық сұрақтар қою керек, мысалы:

- өз жұмысыңыз туралы айтып беріңізші;

- не зиян келтіруі мүмкін (қауіпті факторлар);

- сіз қандай жарақат алуыңыз мүмкін;

- туыстарыңыз бен жақындарыңыз үшін мүмкін болатын жарақаттың қандай потенциалды салдарын көресіз;

- тағы кім зардап шегуі мүмкін;

- активке қандай зиян келуі мүмкін;

- потенциалды зардаптың қалай алдын алуға, жазатайым оқиғадан қалай құтылуға болады;

- осы объектіде қандай потенциалды апаттық жағдайлар болуы мүмкін? Егер бұл орын алса, не істейсіз;

- талаптарға сай қауіпсіз жұмыс істеуге не кедергі;

- жұмыскердің болашақта қауіпсіз жұмыс істеуге келісімін алыңыз;

- жұмыскерге сізді тыңдап, мінез-құлқын реттегені үшін алғыс айтыңыз;

- ҚМҚА-ны қайталау кезінде сол жұмыскермен бұрын қол жеткізілген келісімдердің орындалғанын бағалауға тырысыңыз.

5.5.2.2 Егер жұмыскер қауіпсіз жұмыс істесе:

- біраз уақыт бақылаңыз, содан кейін әңгімені бастаңыз;

- қауіпсіз мінез-құлық туралы түсініктеме беріңіз. Жұмыскердің қауіпсіздік талаптарына сәйкес жасаған күш-жігерін атап өтіңіз;

- Өндірістік қауіпсіздіктің басқа мәселелерін талқылаңыз (оқыту, нұсқау беру, жиналыстар, жұмыс алдында жұмыстарды бөліп беру, оқиғалар туралы ақпарат, қолданылатын ЖҚҚ мен құрал-саймандардың кемшіліктері немесе басқасының қажеттілігі, операцияларды өзгерту, жарақат алынуы мүмкін басқа учаскелердегі жағдай);

- жұмыскерге алғыс айтыңыз.

5.5.3 ҚМҚА жүргізу кезінде төменде көрсетілген бақылау санаттарын пайдалану керек. Бақылаудың бұл санаттары аудиторға ҚМҚА жүргізу барысында не білуге болатынына назар аударуға, сондай-ақ аудиттелетін жұмыскерлерге қойылатын сұрақтарды тұжырымдауға көмектеседі.

5.5.4 Жұмыскердің реакциясы:

- ЖҚҚ ретке келтіреді;
- жағдайды өзгертеді;
- жұмысты қайта құрады;
- жұмысын тоқтатады;
- еңкейеді, жасырынады;
- құралды өзгертеді;
- қажетті қорғаныс құрылғыларын немесе қоршауларды қосады немесе орнатады.

5.5.5 Жарақат алудың ықтимал себептері:

- біреу өзіне немесе әріптестеріне жарақат алу қаупін төндіруі;

- жұмыс әдістерінің қауіпсіздігі және дұрыстығы;

- құлау, соқтығысу, соққы, басып алу мүмкін болатын қауіпті жағдайда ешкімнің болмауы;

- қауіпті заттармен тыныс алу/жұту;

- электр тогымен зақымдану.

5.5.6 Арнайы киім және ЖҚҚ:

- арнайы киім мен ЖҚҚ орындалатын жұмыстардың сипатына сәйкес келуі;
- осы жұмыстар үшін регламенттелген ЖҚҚ бар болуы;
- жұмыскердің тиісті ЖҚҚ-ны дұрыс қолдануы (егер жоқ болса, неге);
- ЖҚҚ киюге ыңғайсыз болуы немесе жұмысты орындауға кедергі келтіруі мүмкін.

5.5.7 Құрал-саймандар мен жабдықтардың жай-күйі:

- жабдықтың жай-күйінің жарамдылығы және қауіпсіздігі;
- пайдалану ережелеріне сәйкес, мақсаты бойынша пайдаланылуы;
- үйде жасалған, қолдан жасалған құрылғылар мен қол құралдары пайдалану.

5.5.8 Нұсқаулықтар мен ережелер:

- нұсқаулықтар мен басқа да нормативтік құжаттамалар басшылыққа қол жетімділігі;

- ережелер, нұсқаулықтар орындалатын жұмыстарға сәйкес келуі;

- барлық ықтимал қауіптер, тәуекелдер және оларды басқару әдістері сәйкестенуі мен сипатталуы;

- белгіленген ережелер, нұсқаулық талаптарының сақталуы;

- рұқсат-нарядтар, қауіпті жұмыстарды орындауға рұқсаттардың дұрыс жазылуы.

5.5.9 Жұмыс орнындағы тәртіп:

- қауіпсіз жұмыс істеу үшін жұмыс орнында қажетті тәртіптің сақталуы;

- құралдарды, бөлшектерді, жабдықтарды ұтымды орналастырудың қамтамасыз етілуі;

- өтетін және жүретін жолдардың үйіліп тұруына, қоқыстануына жол бермеу, пайдаланылмаған құралдар мен жабдықтар алынып тасталуы;

- баспалдақтарда, алаңдарда кедергілердің болуы.

5.5.10 Аудиторлар пайда болған ҚЖ және/немесе жасалатын ҚӘ-ні назардан тыс қалдырмауға тиіс. Олар жұмысшылардың ҚЖ мен ҚӘ жойылғанға дейін жұмысты дереу тоқтатуға міндетті.

5.5.11 Түзетулерді дереу орындау мүмкін болмаған жағдайда, түзету іс-шаралары ҚМҚА-ны тіркеу кезінде ҚЖ және ҚӘ қайта пайда болуын болдырмау мақсатында оларды орындау мерзімдері мен жауаптыларын көрсете отырып көрсетілуі тиіс.

5.6 ҚМҚА-ны жүргізу нәтижелері

5.6.1 Аудитор (аудит тобы) өткізілген ҚМҚА-ны «ӨКБ» БК-да тіркейді.

5.6.1.1 Тіркелген ҚМҚА-да көрсетілуі тиіс ақпарат:

- аудит жүргізілген күн, аудиторлардың ТАӘ, аудит жүргізілген учаске (объект);
- аудит кезінде бақыланған жұмыскерлер саны;
- ҚМҚА-ның жалпы уақыт ұзақтығы;
- бақыланатын ҚЖ, ҚӘ саны;

- мерзімдері мен түзетуге жауаптылары көрсетілген жедел және ұзақ мерзімді түзету әрекеттері.

5.6.2 Жүргізілген және тіркелген ҚМҚА нәтижелері бойынша «ӨКБ» БК-де «ҚМҚА», «санаттар бойынша ҚМҚА» және «аудиторлар бойынша ҚМҚА» есептері қалыптастырылады. Есептердің нәтижелері бойынша жүргізілген ҚМҚА-ға талдау жүргізіледі. ҚМҚА талдауы белгілі бір учаскелерде немесе белгілі бір жұмыс түрлеріне қатысты ҚЖ және ҚӘ жиілігін анықтау үшін қажет.

5.6.3 Талдауда барлық анықталған ҚЖ және ҚӘ санаттары мен салалары бойынша, аудитор (аудит тобы) қабылдаған дереу түзету іс-әрекеттері, олардың қайталануын болдырмау бойынша ұсыныстар бөлінуі, сондай-ақ оң бақылаулар атап өтілуі тиіс. Бұл ұсыныстар жұмысшылармен әңгімелесу қорытындыларына негізделуі керек және жеке жұмысшыларды жазалаудан гөрі кемшіліктерді анықтау мақсатын көздеуі керек.

5.6.4 «ӨКБ» БК тіркелген ҚМҚА-ға өткізілген талдау нәтижелері бойынша ҚМҚА өткізілген бөлімшенің (цехтың, бөлімшенің, учаскенің, қызметтің, бөлімнің және т. б.) басшысы ҚМҚА процесінде анықталған ҚЖ және ҚӘ жоюға бағытталған іс-шараларды, орындау мерзімдерін және жауапты тұлғаларды айқындауға тиіс.

5.6.5 Бөлімшенің (цехтың, бөлімшенің, учаскенің, қызметтің, бөлімнің және т.б.) басшысы және аудиторлар «ӨКБ» БК-дағы ақпарат негізінде белгіленген мерзімдерде белгіленген іс-шаралардың орындалуын тексереді.

5.6.6. Бөлімше (цех, бөлімше, учаске, қызмет, бөлім және т.б.) басшылары ҚМҚА талдауының нәтижелерін үнемі талқылап, ӨҚ басқару жүйесіне қандай өзгерістер енгізу керектігін шешуі керек.

6 Талдау және есептілік

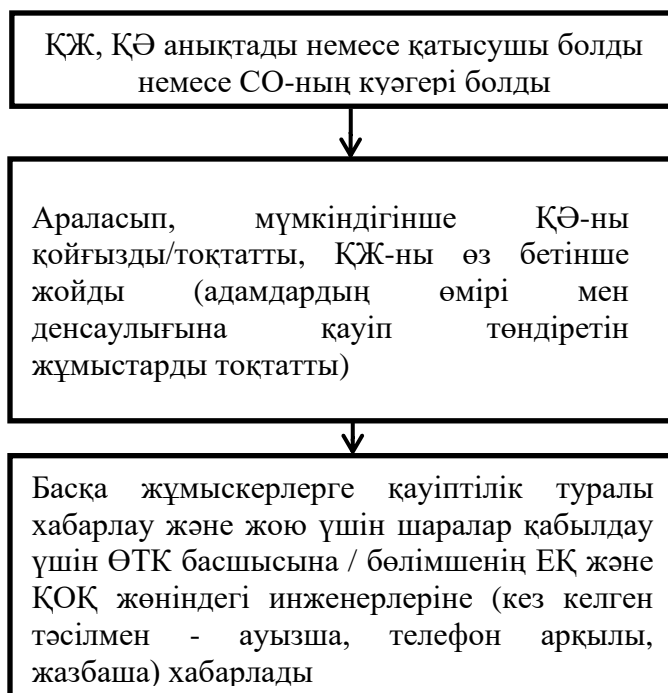
6.1 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженерлері өз бөлімшелерінде ҚЖ, ҚӘ, СО анықтау және ҚМҚА жүргізу жөніндегі нормалардың орындалуын бақылауды жүзеге асырады және тоқсан сайынғы есептерді (В қосымшасы) жасайды және оларды ӨҚДҚ-не жібереді.

6.2 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженерлер тоқсан сайын себептері, санаттары, салалары және қайталанатын бұзушылықтары бойынша талдау жасайды (4.4.1- және 5.6.4-тармақтарды қараңыз). Талдау ішкі корпоративтік порталда, ӨҚДҚ қосымша парағында (Құжаттар-Бланк (Шаблон)) орналасқан ҚЖ, ҚӘ, СО және «ӨКБ» БК» Шаблон Талдау» презентация нысаны бойынша ресімделеді. Ресімделген Талдау ӨҚДҚ-не жіберіледі.

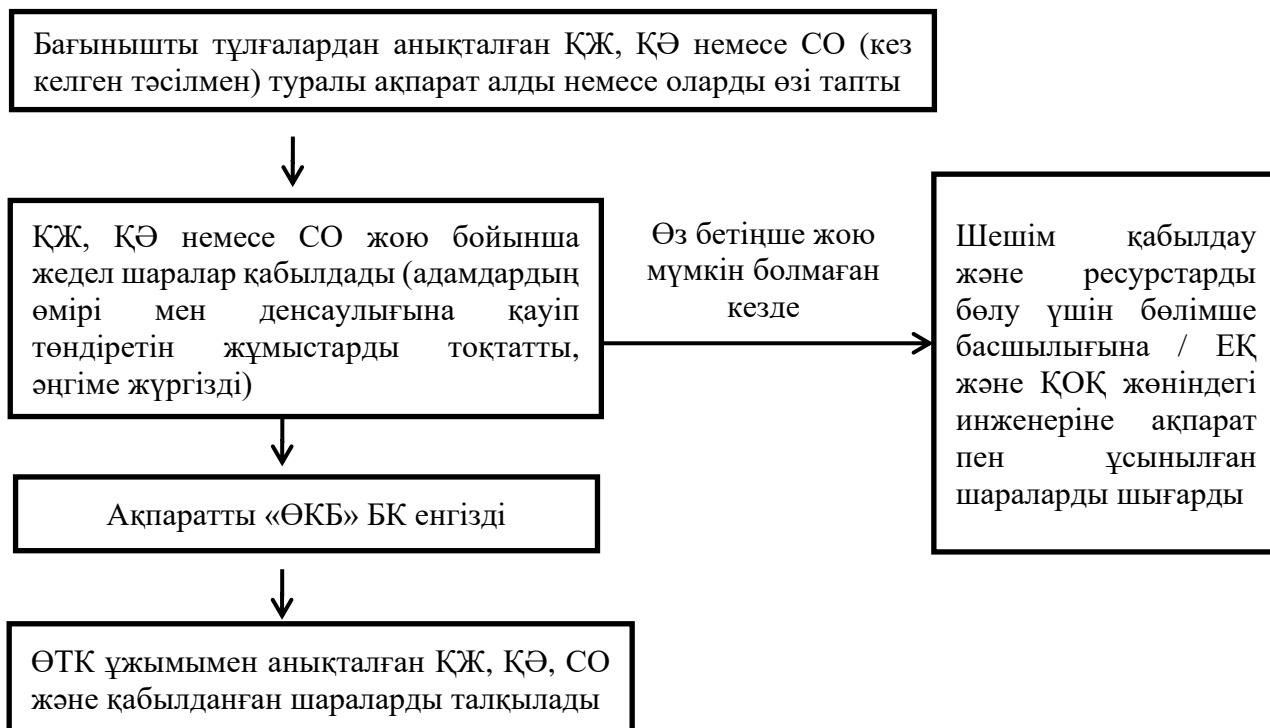
6.3 Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ жөніндегі инженерлері қалыптастырған талдау нәтижелері бойынша тоқсан сайынғы есептер мен презентациялар ЕҚ күні бөлімшелерде қаралады.

А Қосымшасы (ақпараттық)

ҚЖ, ҚӘ, СО куәгері немесе қатысушысы болған жұмыскердің іс-қимыл алгоритмі

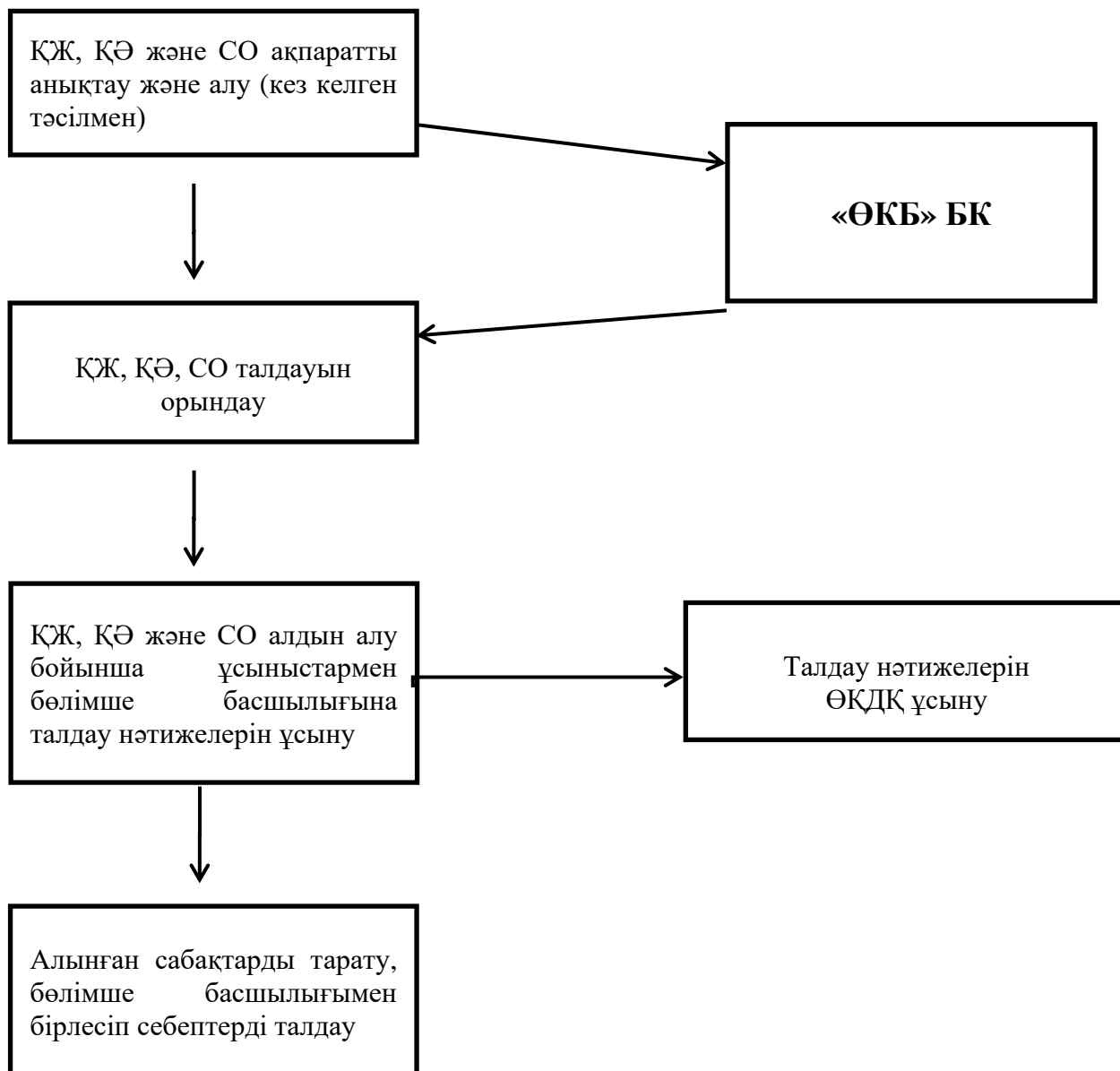

ӨТК басшысының іс-қимыл алгоритмі

А қосымшасының жалғасы

Бөлімшенің ЕҚ және ҚОҚ қызметі инженерлерінің іс-қимыл алгоритмі

Б қосымшасы
(міндетті)

№ _____

